Hollantilaisyhtiö rakentaa kaksisataa-paikkaisen lomakylän Hautajärvelle

Pan Parks -sertifikaatti tuo Oulangan kansallispuistoon kansainvälistä rahaa

■ **Jorma Särkelä**
SALLA

JORMA SÄRKELÄ

■ Hollantilaisen Pan Parks Accommodationin Gerben Weening (vas.) selvitteli yhtiönsä mökkikylän rakennussuunnitelmia Hautajärvelle. Sallan elinkeinoasiamies Juha Aatsinki ja Hautajärven kyläpäällikkö Kalevi Loisa olivat tyytyväisiä arkkitehti Anne Mäkisen suunnittelukiireisiin, samoin Niitselyksen vanhan rajavartion matkailuyrittäjä Leo Akola ja Sallan kunnan matkailukoordinaattori Bart Braafhart.

Suomen suosituin kansallispuisto Oulanka saa pohjois-osaankin arvoisensa lähtöpisteen, kun hollantilaisyhtiön suunnitelmat 200 paikkaisesta lomakylästä Hautajärvelle toteutuvat vuonna 2006 ja Metsähallitus laajentaa toimintojaan ja palveluja Hautajärven luontotuvalle.

Keskiviikkona Pan Parks Accommodation BV:n edustajat esittelivät suunnitelmiaan Hautajärvellä ja torstaina he allekirjoittivat 13 hehtaarin maakaupan Sallan kunnan kanssa. Lisäksi yhtiö on ostamassa yksityisten maata alueelta noin 5 hehtaaria. Yhtiö on rakennuttanut jo yhden lomakylän Pan Parks puistoon Keski-Ruotsiin Fulufjälletiin.

– Oulangan kansallispuisto on Suomen suosituin puisto ja siellä kävi viime vuonna jo 175000 vierailijaa, suurin osa Kuusamon suunnasta. Katsoimme, että puiston pohjois-osan rauhallinen ja hiljainen osakin ansaitsee palveluja ja samalla voisimme työllistää Hautajärvelle sallalaisia palvelemaan puistoon lähteviä, kertoo Molecaten yhtymän ja Pan Parks säätiön hallituksen puheenjohtaja **Cees F. J. Slager**.

Ensi kesänä rakennustöihin

Hautajärven lomakylä rakennetaan nykyisen Metsähallituksen luontotuvan läheisyyteen ja asuntoalue toimii puistoon lähtevien ja tulevien tukikohtana ja palvelupisteenä täydentäen luontotuvan laajentuvia palveluja.

– Olemme saaneet Ruotsin investoinnit päätökseen ja nyt voimme keskittyä Oulankaan. Nyt hankimme alueet, talven kuluessa teemme suunnitelmat ja kevään kuluessa toivomme, että alueen kaavoitus olisi saatu vireille. Kesän alussa voimme ensi vuonna käynnistää rakennustyöt poikkeusluvin ja toivon mukaan ensimmäiset vieraat voimme ottaa sisään vuoden 2006 kesällä, kertoo aikatauluja Pan Parks Accommodationin johtaja **Gerben Weening**.

Alueen rakennuksia suunnittelee savonlinnalainen arkkitehtitoimisto ja alustavaa maankäyttöä Hautajärven alueen asukkaille esitteli arkkitehti **Anne Mäkinen**. Hän uskoo luonnokset alueen käytöstä olevan valmiina tammikuun lopulla, jolloin voidaan käynnistää alueen kaavoitussuunnittelu.

Hautajärvelle tulee 150-200 vuodepaikkaa, joista viisi kahden hengen kaksipäisiä mökkejä, puolenkymmentä perhemökkiä myös kaksipäisinä sekä kaksi yhteismajoitustaloa, joihin mahtuisi 2x15 henkeä. Näitä tiloja voitaisiin käyttää myös kyläläisten isommissa tapahtumissa. Lisäksi alueelle tulisi huoltotiloja sekä ravintolatilat sekä matkailuvaunualue ja leirintäalue telttailijoille.

– Rakentamisen riskit sälytyvät perustettavan yhtiön osakkeenomistajille, joista pääomistajat ovat Molecaten kolme perhettä Hollannista ja mukaan pyritään saamaan myös suomalaisia sijoittajia. Rakentajat ja alueen toimijat jatkossa ovat paikallisia. Pan Parks Accommodation myös kouluttaa paikallisia asukkaita erilaisin kurssein tehtäviinsä, kertoi Gerben Weening.

Myös Metsähallituksen erikoissuunnittelija **Matti Tapaninen** patisteli paikallisia asiasta kiinnostuneita listaamaan koulutustarpeita, sillä myös Metsähallitus kouluttaa ja kurssittaa puistossa toimivia.

Metsähallituskin satsaa Oulankaan

– Pan Parks -sertifikaatti on paljon enemmän kuin pelkkä luonnonpuisto. Pan Parks myös kouluttaa väkeä palvelemaan puistossa vierailevia. Metsähallituksella on nyt varaa vain puiston ylläpitoon, mutta sertifikaatti velvoittaa ja rahoittaa laajempaan toimintaan. Lähisuunnitelmissa on meillä keskittyä kestävöimään puiston pohjoisenkin osan reittejä. Ensi vuonna rakennetaan 90000 eurolla Keroharjun pitkospuut ja sorastaa Oulangan kanjonin polku ja rakentaa luontopolku Hautajärvelle, kertoi Matti Tapaninen.

Lisäksi kolmen seuraavan vuoden aikana Hautajärven luontotupaa kunnostetaan ja laajennetaan 300000 eurolla. Oulangan kansallispuisto säilyy Metsähallituksen kärkikohteena edelleenkin. Matti Tapanisen mukaan Oulangan kansallispuisto on kasvamassa niin suosituksi, etteivät Metsähallituksen resurssit riitä kehittämistoimiin.

– Pystymme ylläpitämään puiston, mutta lisärakentamiseen vaaditaan rahaa muualta ja Pan Parks Accommodation satsaa tuotostaan 4 prosenttia kehityskohteensa puistonkin kehittämistoimiin, muistutti Matti Tapaninen.

Myös Gerben Weening sanoi yhtiönsä turvautuvan paikallisiin toimijoihin toimintojen pyörittämisessä ja näin yhtiö työllistää paikallisia ihmisiä ja yrityksiä.

Weeningin mukaan ravitsemuspalvelut ja ohjelmapalvelut sekä opastus kaipaavat erityisesti paikallisia yrittäjiä yhteistyöhön.

Oulangan kansallispuisto

■ Oulun ja Lapin läänissä, Kuusamon kaupungin pohjoisosassa ja Sallan kunnan eteläosassa.
■ Pinta-ala 27000 hehtaaria, perustettu 1956, laajennukset lähinnä Sallan puolella 1982 ja 1989.
■ Pan Parks verkostoon Oulanka pääsi vuonna 2002
■ Oulangan luontokeskus on lähellä Käylän kylää keskellä puistoa ja lähellä Kiutaköngästä.
■ Kuuluisin reitti Karhunkierros, jonne pääsee luontokeskuksesta ja Juumasta puiston eteläosasta ja Hautajärven luontotuvalta puiston pohjoisosasta sekä Rukalta.
■ Nähtävyyksiä Oulangan kanjoni, Kiutaköngäs, Jyrävä, Rupakivi
■ Puistossa useita uhanalaisia eläin- ja kasvilajeja
■ Itärajalla puisto rajoittuu Paanajärven kansallispuistoon
■ Oulangan kansallispuisto on Metsähallituksen hoidossa

Hydos tarjoaa turkkilaista makua ja tunnelmaa

■ **Aino-Helena Hietala**
ROVANIEMI

Turkkilainen **Hydaverdi Yucel** taputtaa leipätaikinan ohueksi kuin pizzan pohjan. Päälle hän ripottelee mustaa, turkkilaista leipämaustetta, joka antaa hyvän tuoksun. Lopuksi hän sipaisee pintaan bulgarian jogurttia ja työntää leivän uuniin. Uunista otetaan pian pyöreäksi pullistunut tuore leipä.

– Taikina pitää ensin rentouttaa hyvin, että se nousee kunnolla eikä pala pohjasta, Yucel selittää Hydos-ravintolansa suosikista lavas-leivästä. Tuore, lämmin leipä on Hydosin asiakkaiden herkku kuten valkosipuli-juusto-kebab suoraan uunista tai sac kavurma -häränlihaa, paprikaa ja sipulia.

Hydos on ruokkinut rovaniemeläisiä pian kymmenen vuotta. Sen perustaja Hydaverdi Yucel on tuonut Lapin pakkasiin myös turkkilaista tunnelmaa, kulttuuria ja historiaa. Ravintolan nurkassa on turkkilainen kansansoitin saz, jota muusikkonakin itseään elättänyt isäntä näppäilee välillä omassa ravintolassaan sekä keikoilla muuallakin Lapissa.

Ravintolan sisustus on turkkilaista ja seinällä on kuvia historiasta tuttuja turkkilaisista hallitsijoista, joista isäntä kertoo asiakkailleen mielellään. Rakas harrastus, jalkapallokin näkyy seiniltä: Roppasin ja turkkilaisen jalkapallojoukkueen liput roikkuvat seinällä.

Kaikkialla pitää syödä

Mies tuli Suomeen 12 vuotta sitten ja asui ensin Tampereella. Rovaniemelle hän muutti 1993 ja oli vuoden kuluttua oman ravintolan omistaja.

– Ajattelin, että ihmisten täytyy syödä joka paikassa. Olin ollut Turkissa ravintolassa töissä, joten työllistin itseni, Yucel kertoo.

Yrityksen perustaminen ei ollut ylivoimaista. Yucel on totunut tekemään paljon töitä ja hankkinut elannon itselleen. Hän on ollut muusikkona, jalkapallon ammattilaisena, ravintola- ja matkailualalla.

– Aloittaminen on aina vaikeaa, mutta luotin itseeni ja uskoin, että pärjään tekemällä parhaani.

Kielitaitoa oli aluksi turkin ja englannin lisäksi jonkin verran suomen sanoja. Sillä tuli toimeen ja taito karttui koko ajan. Asiakkaatkin opettivat ja opettavat edelleen.

– Tiedän, että osaan suomea, kun kerron asiakkailleni vitsejä. Jos he nauravat, olen osannut, hän testaa taitojaan.

Käytä omia taitojasi

Yucel sanoo, että turkkilaiset ovat työnarkomaaneja. Rovaniemellä asuu kymmenkunta turkkilaista, joista 5-6 on yrittäjänä. Heillä on ruokapaikkoja, pizzerioita ja kebab-paikkoja.

– Kun osaa jotain, sitä kautta voi mennä eteenpäin. Voit olla vaikka maailman paras, mutta ellet näytä taitojasi kenellekään, ei siitä kukaan tiedä.

Yucel uskoo, että kielitaito rajoitta usein maahanmuuttajan työn saantia. Siksi on lähdettävä liikkeelle siitä, mitä osaa ja minkälaisilla taidoilla tulee toimeen. Ruokaa tarvitsevat kaikki eikä sen laittamiseen ja tarjoamiseen tarvita sujuvaa kielitaitoa.

Työpäivä alkaa viimeistään yhdeksältä, sillä Hydos avataan arkisin kello 11 ja suljetaan kello 20.

Isännän lisäksi ravintolassa on toinen työntekijä. Viikonloppuisin paikka on auki vähemmän ja silloin Yucelilla on aikaa touhuta 12-vuotiaan **Rainer**-poikansa kanssa.

Lappilaiset ovat ottaneet turkkilaisen ruoan hyvin vastaan. Monet ovat käyneet Turkissa ja haluavat maistaa samoja makuja uudelleen. Kanta-asiakkaita tulee Oulusta asti.

ILKKA KOSKINEN

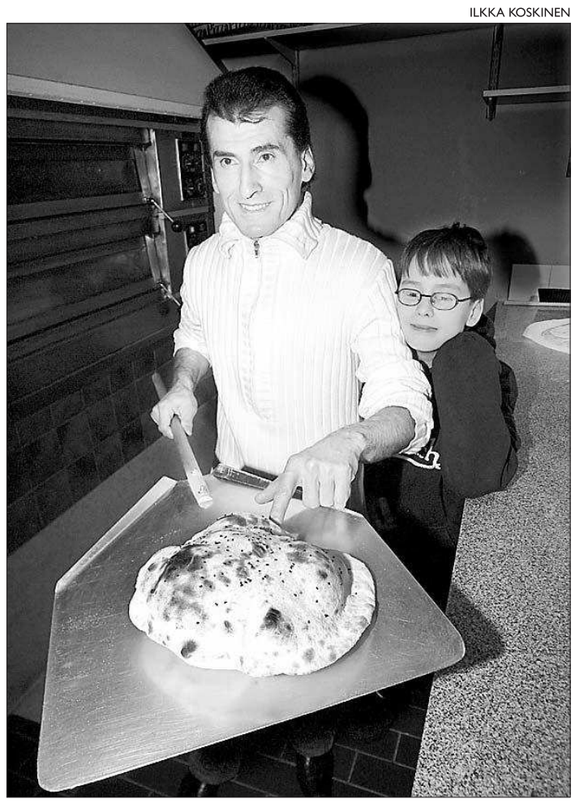

■ Rainer-poika seuraa, kun isä Hydaverdi Yucel nostaa turkkilaista lavas-leipää uunista. Leipä syödään heti kuumana.

Ravintolat etnistyvät

Vaikka etnisiä ravintoloita on Lapissa vielä vähän, koko maassa 18 prosenttia kaikista majoitus- ja ravitsemisliikkeistä on maahanmuuttajien perustamia. Kehitys alkoi pääkaupunkiseudulta, jossa on jo pari tuhatta maahanmuuttajien perustamaa yritystä, useat niistä ravintoloita.

Rovaniemellä maahanmuuttajat ovat perustaneet kymmenkunta ravintolaa. Kaksi kiinalaista, turkkilainen sekä useita muun muassa turkkilaisten perustamia pizzerioita ja kebab-paikkoja. Joulupukin pajakylässä on venäläinen kahvila.

Keski-Euroopassa etnisten ravintoloiden osuus kaikista ravintoloista on useita kymmeniä prosentteja. Merkittävä syy kehitykseen on se, että maahanmuuttajat saavat muuten työtä huonosti.

Maahanmuuttajien perustamat yritykset ovat lisääntyneet viime vuosina. Suomessa on 5 000 ulkomaalaistaustaisen yritystä.

Helsingissä on järjestetty laajaa yrittäjäkoulutusta myös maahanmuuttajille. Yrittäjäkursseilla näkyy kasvu. Kun kymmenen vuotta sitten kursseilla oli maahanmuuttajia 15 prosenttia, nyt heitä on 30 prosenttia.

Työministeriö sekä kauppa- ja teollisuusministeriö ovat kiinnittäneet huomiota maahanmuuttajien yrittäjyyden edistämiseen. Ne julkaisivat muutama vuosi sitten maahanmuuttajille suunnattuja yritysesitteitä.

Ministeriön mukaan maahanmuuttajien yrittäjyys lisääntyy Suomessa. Monilla on vahva yritystausta kotimaassaan sekä monipuolista osaamista ja kaupallisia kontakteja lähtömaissaan.

Joona Lapin liikuntatoimentarkastajaksi

ROVANIEMI Yhteiskuntatieteiden maisteri **Kai-Matti Joona** on valittu Lapin lääninhallituksen sivistysosastolle sijoitettuun liikuntatoimentarkastajan virkaan. Joona on toiminut Oulussa liikuntatoimentarkastajana vuodesta 2001 lähtien ja aloittaa tehtävien hoitamisen Lapissa 1.1.2005.

Avoinna ollutta virkaa haki 37 hakijaa. Virka tuli avoimeksi, kun liikuntatoimentarkastaja **Pekka Wimmer** irtisanoutui tehtävästään kuluvan kuukauden alusta lukien.

Liikuntatoimentarkastajan tehtäviin kuuluvat läänin liikuntatoimeen liittyvien asioiden edistäminen ja koordinointi, liikuntapaikkojen perustamishankkeisiin liittyvät tehtävät sekä liikuntatoimen kansainväliset asiat.

Ruokapalvelujen järjestämiskoulutusta Patokoskella

ROVANIEMEN MAALAISKUNTA Tuleeko Sinun yritykseesi yksittäisiä matkailijoita tai pienryhmiä, jotka haluaisivat saada myös ruokapalveluita.

Kannattavuus askarruttaa, mutta asiakkaan palveleminen olisi kuitenkin tärkeää.

Tyytyväinen asiakas vie hyvää sanomaa mennessään ja tulee toistekin.

Miten siis toimia, jotta asiakas saisi vatsansa täyteen ja sinulle jäisi kunnollinen kate ja toiminta olisi kannattavaa?

Maa- ja kotitalousnaisten Keskuksessa on kehitelty ja mallinnettu ateriakokonaisuuksia, jotka valmistuvat nopeasti ja helposti. Laskemalla ja hinnoittelemalla ateriat oikein, saadaan toiminta myös kannattamaan.

Hyvät ideat ruoan koristeluun ja tarjolle panoon tekevät ruokahetkestä nautinnollisen, vaikka lajivalikoimaa olisikin niukemmin.

Aiheesta järjestetään 16.12. klo 10-17 koulutuspäivä Patokoskella **Taina Mäkelän** yrityksessä osoitteessa Mäkeläntie 20 yhteistyössä Lappilainen maaseudun naisten taito -hankkeen kanssa. Osallistujilta peritään 6 euroa käytännön opetusjakson tarvikkeista. Muuten koulutus on ilmainen. Koulutukseen pyydetään ilmoittautumaan 13.12 mennessä, puh. 040-509 7038 tai s-posti anneli.salmela@proagria.fi.

Pellon kirkkoherranvirastoa esitetään seurakuntatalon yhteyteen

PELLO Pellon kirkkoherranvirasto toimitiloineen on tulossa seurakuntatalon yhteyteen. Vanhaa pappilaa suunnitellaan purettavaksi.

Keskiviikkona kokoontunut kirkkoneuvosto päätti esittää kirkkovaltuustolle, että se päättäisi kirkkoherranviraston ja toimitilojen kunnostamisesta seurakuntatalon ja sen yhteydessä olevan rivitalon yhteyteen.

Rivitalon C- ja D-raput jäisivät edelleen vuokrakäyttöön. Vuonna 1956 rakennettu pappila esitetään purettavaksi ja tontti jätettäväksi seurakunnalle mahdollista myöhempää käyttöä varten.

Asian valmistelutyössä on pyritty ottamaan huomioon seurakunnan talous, väkiluku ja ikäjakautuma sekä työntekijöiden mielipide.

Työntekijät toivovat, että toimitilat ja työpisteet sijaitsisivat yhdessä paikassa. Lisäksi valmistelussa on pyritty kiinteistöjen käyttöasteen nostamiseen.

Muina vaihtoehtoina kirkkoneuvosto on käsitellyt Veli ja Päivi Vestolan, Lapin Kansan tai Säästöpellon kiinteistöjen ostamisia, ja edelleen kunnan kirjastotalon päädyn vuokraamista sekä pappilan peruskorjaamista. Näitä vaihtoehtoja kirkkoneuvosto pitää kuitenkin liian kalliina ja epäkäytännöllisinä, eikä niissä Pellon seurakuntatalon käyttöaste nousisi tai kiinteistökanta vähenisi.

Seurakuntatalon ja rivitalon saneerauksen kokonaiskustannusarvio on 112 000 euroa. Aatos Keskitalon piirtämiin suunnitelmiin sisältyvät kirkkoherranvirasto, kirkkohallituksen sääntöjen mukainen arkisto, työntekijöiden työhuoneet sekä toimitilat seurakunnan lapsi-, nuoriso- ja musiikkitoiminnalle sekä partiolle.

Pellon kirkkovaltuusto kokoontuu käsittelemään asiaa keskiviikkona 15.12.

Lyhyesti

Pelti rytisi Sodankylässä

SODANKYLÄ Peltiseppä sai töitä pariinikin otteeseen Sodankylässä keskiviikkona tapahtuneiden kolareiden seurauksena. Onnettomuuksissa ei tullut henkilövahinkoja.

Kello 18.30 aikaan Ivalontiellä etelän suunnasta tullut mies kääntyi vasemmalle ja törmäsi vastaantulleen naisen kuljettaman auton kylkeen. Autoihin tuli vähäisiä peltivaurioita.

Yöllä kello 1.30 aikaan etelästä tullut ylileveä erikoiskuljetus kolhi nelostiellä Sodankylän pohjoispuolella vastaan tulleen, pysähtyneenä olleen puutavararekan karikoita. Erikoiskuljetus oli kuljettamassa kevyen liikenteen alikulkutunnelia.

Utsjoella paloi rivitalossa

UTSJOKI Rivitalohuoneisto turmeltui Utsjoella torstaiaamuyönä syttyneessä tulipalossa, mutta palokunnat onnistuivat suojaamaan rakennuksen muut viisi huoneistoa asumiskelpoisina.

Ringintielle paloa sammuttamaan hälytettiin ja saapui Utsjoen VPK:n lisäksi Tanan palokunta. Myös Inarin VPK sai hälytyksen, mutta se voitiin käännyttää matkalta takaisin kun palo saatiin hallintaan.

Rivitalon asukkaat evakuoitiin ja myös viereisen rivitalon väki herätettiin lähtövalmiuteen. Evakuoidut asukkaat pääsivät aamusta koteihinsa.

Palon syttymissyy oli vielä torstaiaamuna epäselvä. Turmeltuneessa huoneistossa asui yksin mieshenkilö.

Varkaat kiinni valvontakameran avulla

ROVANIEMI Napapiirin Nesteellä vierailleet varkaat saatiin kiinni valvontakameroiden avulla.

Varkaat olivat käyneet huoltoasemalla torstain vastaisena yönä kello neljän jälkeen. Valvontakameroiden avulla poliisi pääsi pian tekijöiden jäljille ja pysäytti aamulla kuuden aikaan tuntomerkkeihin sopivan auton Rovaniemen keskustassa. Autosta otettiin kiinni kolme miestä.

Tukevassa humalassa ratissa Rovaniemellä

ROVANIEMI 37-vuotias mies jäi päihtyneenä kiinni auton ratista Rovaniemellä torstaina.

Mies oli ajanut Vapaudentiellä kello 3.30 aikaan. Poliisipartio pysäytti auton tarkastusta varten ja kuljettajalle suoritettu puhalluskoe antoi tulokseksi 1,64 promillea. Tapahtumaa tutkitaan törkeänä rattijuopumuksena.

kaksi henkilöautoa kolaroivat keskiviikkoiltana kello 19 aikaan Vaaranlammentien ja Hillapolun risteyksessä. Henkilövahingoilta vältyttiin.

Varkaat iskivät joulujuhlan aikaan

ROVANIEMI Varkaat olivat häikäilemättömiä Rovaniemellä keskiviikkoiltana. Varkaat olivat vieneet henkilökunnan pukuhuoneesta erilaista irtainta omaisuutta päiväkodin joulujuhlan aikana.

Teko tapahtui Syväsenvaarassa Kairankujan päiväkodilla noin kello 19 aikaan. Rovaniemen poliisi on kiinnostunut tapaukseen liittyvistä havainnoista numerossa 016-3295 452.

Peltikolari Suutarinkorvalla

ROVANIEMEN MAALAISKUNTA Tiistai-iltana sattui Kuusamontiellä Suutarinkorvan valoristeyksessä kahden henkilöauton välinen kolari.

Ajoneuvot vaurioituivat, mutta henkilövahingolta vältyttiin.

News in Brief

Sweden's top court confirms life for Lindh killer

STOCKHOLM The confessed killer of Swedish Foreign Minister Anna Lindh had his life jail sentence confirmed by the Supreme Court on Thursday after he appealed for leniency saying he was mentally ill when he stabbed her.

Mijailo Mijailovic, the 25-year-old son of Serb immigrants, admitted to a frenzied knife attack last year on the 46-year-old woman who had been tipped as the next prime minister. But he blamed "voices" in his head and argued he should not be jailed. *(Reuters)*

Hungary PM on defensive in citizenship referendum

BUDAPEST Hungarians vote on granting citizenship to their ethnic kin living abroad in a plebiscite on Sunday that poses a risk to the rising popularity of Prime Minister Ferenc Gyurcsany and could upset Hungary's neighbours.

The vote is aimed at embracing millions of Hungarians living abroad after the 1920 carve-up of the Austro-Hungarian empire, which saw Hungarian land ceded to what are now modern day Romania, Slovakia, Serbia and Ukraine. *(Reuters)*

English court jails Finnish pilot for drinking before flying

LONDON A court in the northern English city of Manchester Thursday jailed a Finnish pilot for six months for having more than twice the legal limit of alcohol in his bloodstream.

Heikki Tallila, 51, was arrested in the cockpit of a Boeing 757 on August 23. The aircraft was packed with 225 holidaymakers heading for Turkey. The Finnair pilot was finishing pre-flight checks when the authorities boarded the plane. He was the first to be sentenced under new British legislation introduced in March that gives police powers to breathalyse pilots and cabin crew. *(DPA)*

Weather

High pressure front expected over Finland on Friday, giving rise to dry weather with irregular cloud cover. Daytime temperatures in Lapland range between -20C to -15C, southwesterly winds likely to pick up towards the evening in the northwest of the province.